

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat
- Tweede principiële goedkeuring met oog op adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

Samenvatting

Dit verzameldecreet creëert een decretale rechtsgrond voor informatie-uitwisseling in het kader van *EU ETS 2* tussen de bevoegde autoriteit en de FOD Financiën.

Via dit verzameldecreet worden voorts aanpassingen doorgevoerd aan:

- Het Energiedecreet van 8 mei 2009;
- het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator;
- het decreet van 26 april 2024 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de overdracht van taken van de energieregulator aan het VEKA in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse nutsregulator.

Zo worden een aantal bepalingen gewijzigd die betrekking hebben op meldingsplichten voor de handhaving van de energieaudits en energieplannen van ondernemingen. Er wordt een meldingsplicht ingevoerd met betrekking tot de locaties waar stookolie en propaan worden geleverd zodat de Vlaamse overheid een zicht krijgt waar dergelijke vervuilende tanks en ketels zijn geplaatst.

Wat het netbeheer betreft wordt voorzien dat het expliciet mandaat dat een afnemer kan geven aan de dienstverlener van flexibiliteit of aan de aggregator, met wie de afnemer een contract heeft gesloten, om toegang te krijgen tot de nodige gegevens die de dienstverlener of aggregator nodig heeft om zijn activiteit als vermeld in artikel 4.1.17/1, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, uit te oefenen, wordt opgeheven. Het geven van een expliciete toestemming is immers veel strenger dan bij de leveringsmarkt en maakt de dataprocessen bij de databeheerder ook complexer. De toestemming kan immers op een meer pragmatische manier bekomen worden bv. via het contract dat een dienstverlener van flexibiliteit of aggregator afsluit met een afnemer.

Er wordt voorgesteld om de Vlaamse Nutsregulator een termijn op de te leggen van negentig dagen waarbinnen ze een beslissing moeten nemen tot goedkeuring, tot verzoek om herziening, of tot weigering van de goedkeuring over alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de distributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, opgesteld in uitvoering van de toepasselijke technische reglementen. Door in het decreet een concrete termijn in te voegen wordt meer rechtszekerheid geboden en het laat een snellere reactie toe op marktontwikkelingen of wijzigende regelgeving.

Wat de energieprestaties van gebouwen betreffen wordt de indieningstermijn voor de EPB-aangifte conform het regeerakkoord, verlengd van vijf naar zes jaar. Ter omzetting van de nieuwe EPB-

richtlijn wordt de rechtsgrond voor gebouwautomatisering en controlesystemen aangepast. Voorts wordt het toepassingsgebied van de renovatieverplichting verduidelijkt.

Wat gebouwlabeling op patrimoniumniveau betreft wordt een wijziging doorgevoerd omdat het soms wenselijk is het label op te leggen voor een groep van gebouwen samen, om de mogelijkheid te bieden om te voldoen aan het minimumlabel op patrimoniumniveau i.p.v. op gebouwniveau. Dit laat organisaties met een groot patrimonium ook toe om een optimale vastgoedstrategie uit te werken. Dit is geen versoepeling, maar eerder een optimalisatie van hoe de labeleis kan gehaald worden. Naar analogie met de algemene labelplicht voor niet-residentiële gebouwen wordt het label op patrimoniumniveau ook doorgetrokken naar de renovatieplicht, waar eveneens een minimaal label moet aangetoond worden. Dit zal dan ook op het niveau van het patrimonium kunnen en niet meer alleen voor het individuele gebouw.

Ook worden de administratieve sancties die aan energiedeskundigen kunnen worden opgelegd aangepast.

Aangezien het in bepaalde uitzonderlijke gevallen niet aangewezen is om het energieprestatiecertificaat te laten aanpassen door de energiedeskundige, bijvoorbeeld in het geval het energieprestatiecertificaat reeds vervangen is door een energieprestatiecertificaat dat opgesteld werd door een andere energiedeskundige of in het geval de erkenning van de energiedeskundige is geschorst wegens kennelijke onbekwaamheid, niet altijd meer verplicht is om na het vaststellen van fouten een aangepast energieprestatiecertificaat te bezorgen aan de eigenaar. In deze gevallen zou het VEKA louter overgaan tot het intrekken van het energieprestatiecertificaat zonder verplichting om het energieprestatiecertificaat aan te passen. Er wordt ook bepaald dat het VEKA, na controle, het aangepaste energieprestatiecertificaat aan de eigenaar kan bezorgen. Momenteel kan enkel de energiedeskundige dit doen maar dit geeft problemen wanneer de woning intussen verkocht werd en de energiedeskundige niet kan achterhalen wie de eigenaar is.

Er worden een aantal kleine aanpassingen doorgevoerd aan de opendata verplichting voor openbare besturen waarbij de gegevens waarover in kader van deze verplichting moet worden gerapporteerd, zoveel als mogelijk worden beperkt tot hetgeen vereist is in kader van de Energie-efficiëntierichtlijn.

Tot slot worden ook de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- in het licht van de recent goedgekeurde CEN-EN 16325 standaard wordt de overdracht en het beheer van databanken van de Vlaamse Nutsregulator aan het VEKA herbekeken;
- het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 worden aangepast naar aanleiding van de geplande inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek in april 2026;
- artikel 9.14 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt gewijzigd zodat in een decretale rechtsgrond wordt voorzien opdat de Energiehuizen voor de uitvoering van hun taken toegang hebben tot de gegevens uit de backoffice van het uniek loket van de *Mijn VerbouwPremie*;
- een aantal verwijzingsfouten worden rechtgezet.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie en Klimaat

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2025/210 werd op 17 juni 2025 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 6 juni 2025 verkregen.

Het akkoord van de minister van begroting werd op 17 juli 2025 verkregen.

De bepalingen uit hoofdstuk 2 van dit decreet aangaande *Informatie-uitwisseling in het kader van EU ETS 2* werden reeds eerder opgenomen in een ontwerpdecreet dat op 14 februari 2025 een eerste keer door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd¹. Het advies van de Inspectie van Financiën en het begrotingsakkoord dat op respectievelijk 19 december 2024 en 3 februari 2025 voor dat ontwerpdecreet werd verstrekt, blijft onverkort van toepassing op de voormelde bepalingen aangaande informatie-uitwisseling die in een versneld traject worden opgenomen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 18 juli 2025 haar eerste principiële goedkeuring² aan het voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat', en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het voornoemd voorontwerp het advies van de Vlaamse Nutsregulator (VNR), de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC), en van de SERV en de Minaraad in te winnen, alsook om het voornoemd voorontwerp in het kader van de richtlijn 2015/1535/EU bij de Europese Commissie aan te melden.

2. BESPREKING ADVIEZEN

A. ADVIES VAN DE VLAAMSE NUTSREGULATOR (VNR)

De Vlaamse Nutsregulator gaf zijn advies, dat gaat als bijlage 3, op 29 augustus 2025. In dat advies stelde de regulator:

- Artikel 4.1.17/1, §3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt dat een dienstverlener van flexibiliteit en aggregator een overeenkomst sluit met een deelnemer aan flexibiliteit. Gelet op de rechtstreekse werking van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) betekent dit volgens de Vlaamse Nutsregulator dat de dienstverlener van flexibiliteit en aggregator de persoonsgegevens noodzakelijk voor de uitvoering van dit contract rechtmatig mag verwerken (rechtsgrond art. 6, 1,b AVG). Het geven van toestemming voor die verwerkingen is m.a.w. niet nodig omdat ze contractueel noodzakelijk zijn. Voor bijkomende verwerkingen, los van de uitvoering van het contract, moet de dienstverlener van flexibiliteit en aggregator zich dan desgevallend beroepen op een andere rechtsgrond (bv. toestemming). De huidige bepaling stelt dat de dienstverlener van flexibiliteit of de aggregator toegang kan

¹ VR 2025 1402 DOC.0065/2QUATER

² VR 2025 1807 DOC.0612/1QUATER

verkrijgen tot de gegevens die nodig zijn voor zijn activiteit en dus noodzakelijk voor de uitvoering van de overeenkomst. De Vlaamse Nutsregulator gaat ervan uit dat wordt bedoeld dat deze partijen dan toegang verkrijgen tot data die Fluvius beheert. Dit wordt volgens de regulator best verder verduidelijkt.

Er wordt akte genomen van de opmerking van de regulator. Het betreffen in eerste instantie inderdaad gegevens die van bij de werkmaatschappij komen en waarbij uiteraard de regeling van artikel 4.1.22/5 en 4.1.22/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 van toepassing blijft.

- De Vlaamse Nutsregulator is van oordeel dat transparantie een belangrijk aandachtspunt blijft. Waar kan de afnemer zien welke dienstverlener van flexibiliteit of aggregator toegang heeft tot zijn data? Bij wie kan de afnemer terecht als daaruit blijkt dat een partij onrechtmatig toegang heeft tot zijn gegevens (bv. na het beëindigen van zijn contract) en hoe wordt de afnemer daarover geïnformeerd?

Er wordt akte genomen van de opmerking van de regulator.

Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking tijdig in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. Dit zijn verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de AVG en die zodoende rechtstreekse werking hebben, en waaraan de verwerker of verwerkingsverantwoordelijke op grond van de verordening ten alle tijden moet voldoen. In de praktijk zal veel van deze transparantie worden verstrekt via het webportaal van de netbeheerders.

Als er echter 'onrechtmatig gebruik' van de gegevens is of wordt vastgesteld, dan zijn de standaardregels van toepassing met betrekking tot transparantie en controle, als bedoeld in de AVG. Onrechtmatige toegang is eigenlijk strictu sensu zelfs een "datalek", en daarbij gelden zelfs stringente specifieke regels over de te nemen veiligheidsmaatregelen, alsook een meldingsplicht bij de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteit en transparantie richting de betrokkenen.

- Het Ontwerpdecreet voorziet in de hypothese van verlenging van de initiële beslistermijn met dertig dagen, ingeval de Vlaamse Nutsregulator aan de aanvrager van de leveringsvergunning bijkomende inlichtingen vraagt. De Vlaamse Nutsregulator meent dat in het Ontwerpdecreet deze hypothese van verlenging van de beslistermijn niet geheel duidelijk wordt geformuleerd. Het laatste deel van de tweede zin (*"vanaf de dag nadat de Vlaamse Nutsregulator de bijkomende inlichtingen heeft gevraagd"*) maakt volgens de Vlaamse Nutsregulator verschillende interpretaties mogelijk. Een eerste interpretatie is volgens de Vlaamse Nutsregulator dat de verlenging met dertig dagen moet worden bijgeteld bij de initiële negentig dagen van de beslistermijn, wat resulteert in een beslistermijn van in totaal honderdtwintig dagen. Een tweede interpretatie is volgens de Vlaamse Nutsregulator dat de termijn van dertig dagen weliswaar begint te lopen vanaf de dag nadat de Vlaamse Nutsregulator de bijkomende inlichtingen heeft gevraagd, maar dat deze termijn in parallel met de initiële termijn van negentig dagen loopt en zodoende niet noodzakelijk resulteert in een verlengde beslistermijn. Indien de Vlaamse Nutsregulator bv. reeds op de dertigste dag na ontvangst van de aanvraag bijkomende inlichtingen zou vragen, zou de termijn van dertig dagen reeds verstrijken op de zestigste dag van de initiële beslistermijn; de totale beslistermijn blijft dan op negentig dagen. De Vlaamse Nutsregulator stelt dan ook voor om de zinsnede *"vanaf de dag nadat de Vlaamse Nutsregulator de bijkomende inlichtingen heeft gevraagd"* te schrappen.

Hiermee wordt rekening gehouden. Het is de eerste interpretatie die wordt beoogd. De door de Vlaamse Nutsregulator geïmplementeerde bewoording komt heden echter ook al voor in artikel 4.1.19, §3 en artikel 4.1.19/1, §3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zodat het in het licht van uniformiteit aangewezen lijkt ook die bepalingen allen qua bewoordingen op elkaar af te stemmen. Tevens lijkt het dan wel ook dienstig tegelijkertijd expliciet te verduidelijken dat die verlenging een eenmalig gegeven is en dat niet iedere vraag die de Vlaamse Nutsregulator stelt dan opnieuw de termijn met dertig dagen gaat verlengen.

- Een opmerking van de Vlaamse Nutsregulator is terminologisch van aard: er wordt namelijk telkens het woord “dagen” gebruikt v.w.b. de termijnregeling. De Vlaamse Nutsregulator meent dat het verkieslijk is om in plaats daarvan consequent het woord “kalenderdagen” te gebruiken. Dit om mogelijke misinterpretaties (met bv. ‘werkdagen’) uit te sluiten, en naar analogie met andere bepalingen in het Energiedecreet van 8 mei 2009 die termijnen bevatten (bv. art. 4.1.11/5, §3, art. 4.7.1, §2, tweede lid, enz.).

Op dit advies wordt niet ingegaan. Wat de Vlaamse Nutsregulator vraagt is eigenlijk strijdig met punt 1°, a van aanwijzing 151 van de omzendbrief VR 2019/4 (“omzendbrief wetgevingstechniek”), waarin duidelijk het volgende wordt gesteld:

a) Een woord heeft verschillende vergelijkbare betekenissen. Als u bijvoorbeeld een termijn in werkdagen wilt uitdrukken, moet u bepalen welke dagen geen werkdagen zijn. Als u wilt dat de termijn alle dagen omvat, ligt het woord dagen voor de hand. Gebruik dus niet het woord kalenderdagen.

Het lijkt dan ook dienstig om in het Energiedecreet van 8 mei 2009, waar heden die term “kalenderdagen” verkeerdelijk wordt gebruikt, een wetgevingstechnische rechtzetting richting “dag(en)” door te voeren ten einde een uniform taalgebruik te garanderen.

- De Vlaamse Nutsregulator meent dat het een goede zaak is dat duidelijkheid en zekerheid zal worden gecreëerd over de taakverdeling inzake groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong, inclusief het beheer van de databank.

De Vlaamse Nutsregulator is evenwel van oordeel dat het formuleren van de toegang van het VEKA, elektriciteitsdistributienetbeheerders, aardgasdistributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de transmissienetbeheerder en de warmte- en koudenetbeheerders en de beheerder van het vervoersnet als een ‘*leesrecht*’ te beperkend is omdat die partijen bijvoorbeeld ook data wegschrijven in de centrale databank.

Hieraan wordt uitwerking gegeven.

- In zijn advies geeft de Vlaamse Nutsregulator aan tevreden te zijn met het behoud van de huidige taakverdeling inzake garanties van oorsprong.

Het is echter de bedoeling dat de beleidstaken weldegelijk volledig worden overgedragen aan het VEKA, terwijl de Vlaamse Nutsregulator formeel *issuing body* en beheerder van de databank blijft. Dit betekent een duidelijke verschuiving in het takenpakket, die juridisch verder zal worden uitgewerkt in een partnerschapsovereenkomst. Het opzetten van dit partnerschap maakt het mogelijk om heldere afspraken te maken over onder meer de taakverdeling, verantwoordelijkheden en samenwerking tussen beide entiteiten binnen het voorgestelde decretaal kader. Bij het vormgeven van dit partnerschap zal ook worden nagegaan of eventuele wijzigingen aan het Energiebesluit van 19 november 2010 opportuun zijn.

De regulator maakt ook een aantal opmerkingen die in sé geen betrekking hebben op het voorliggende ontwerp van decreet, maar een kritiek vormen op de reeds geldende bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

- De Vlaamse Nutsregulator merkt op dat in art. 4.1.17/1 ev. van het Energiedecreet van 8 mei 2009 de term ‘deelnemer aan flexibiliteit’ wordt gehanteerd, terwijl art. 4.1.17/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zich beperkt tot ‘afnemer’. De Vlaamse Nutsregulator stelt zich de vraag waarom hier gekozen werd voor een ander begrip.

Ofschoon de term “afnemer” in de context van artikel 4.1.17/8 niet incorrect is, kan inderdaad een meer inhoudelijk aansluitend begrip (deelnemer aan flexibiliteit) worden gehanteerd. Het bewuste artikel zal dan ook in die richting worden aangepast.

- De regulator meent voorts dat het VEKA en de voormelde netbeheerders door hun activiteiten ook gecatalogeerd moeten worden als verwerkingsverantwoordelijke richting de databank.

Dit is eigenlijk een kritiek op de reeds bestaande (dus los van het terugdraaien van de regeling van het decreet van 26 april 2024) regeling uit het Energiedecreet van 8 mei 2009, waarbij door artikel 7.1.4 en 7.1/1.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 de regulator is aangeduid als de unieke verwerkingsverantwoordelijke.

Vooreerst maakt de VTC in haar advies (zie infra) hierover geen bemerkingen. Het standpunt met betrekking tot verwerkingsverantwoordelijkheid kan voorts niet worden gedeeld. De Vlaamse Nutsregulator verwacht de rol van de “*verwerkingsverantwoordelijke*” (d.i. “een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;”) met die van een “*verwerker*” (d.i. “een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt”). De door de regulator aangehaalde instellingen treden in het kader van hun toegang tot de databanken op als een verwerker. De rol van de vermelde instanties is immers het in het kader van standaarddossiers en expertisedossiers berekenen van het aantal certificaten en garanties van oorsprong die aan een certificaatgerechtigde toekomen. Het VEKA en de voormelde netbeheerders stellen immers in het kader van hun taken niet het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vast, maar voeren enkel de hun met betrekking tot certificaten en garanties toebedeelde taken uit. Het toekennen van de certificaten en garanties op basis van die berekeningen, alsook het beheer van de databank, het toezicht op de handel erin, en het toezicht op en het sanctioneren van de quotumplicht, valt onder de bevoegdheid van de regulator die daardoor de verwerkingsverantwoordelijke is.

Er dient te worden opgemerkt dat die unieke verwerkingsverantwoordelijke overigens geen nieuw gegeven vormt: ook het decreet van 26 april 2024 voorzag daar reeds in: ook vandaag is de regulator de enige verwerkingsverantwoordelijke. Meer nog, de regulator lijkt in deze materie toch wel een gebrek aan consistentie ten toon te spreiden aangezien zij in diens diverse adviezen geen opmerkingen lijkt te maken over de ‘inversie’ van verwerkingsverantwoordelijkheid dat het decreet van 26 april 2024 voorzag: eens die databanken zouden worden overgedragen aan het VEKA, wat nu via dit ontwerpdecreet niet wordt doorgevoerd, ging immers de volledige verwerkingsverantwoordelijkheid decretaal ook overgedragen worden aan dat agentschap.

B. GEZAMENLIJK ADVIES VAN DE MINARAAD & SERV

De Minaraad en de SERV gaven een gezamenlijk briefadvies dat op respectievelijk 12 september 2025 en 15 september 2025 werd bekrachtigd. Het advies gaat als bijlage 4. De Raden maakten de volgende opmerkingen:

- Hoewel het voorstel om een meldingsplicht in te voeren voor stookolietanks, stookolieketels en propaangastanks volgens de Raden begrijpelijk is vanuit het oogpunt van energietransitie en milieubescherming, roept het volgens de Minaraad en de SERV ook vragen op. De Raden stellen zich onder meer de vraag of de Vlaamse overheid, via OVAM, VEKA en/of andere entiteiten, in het kader van o.a. het bodembeleid en de rapporteringsplichten voor installateurs van stookolieketels en onderhoudstechnici niet reeds beschikt over (een significant deel van) de informatie die in dit ontwerpdecreet gevraagd wordt van de brandstofleveranciers. Het is de Raden niet helemaal duidelijk welke specifieke meerwaarde deze bijkomende rapportering heeft bovenop de reeds bestaande verplichtingen. In lijn met het “only once”-principe is het dan ook de vraag of deze bijkomende rapportering in haar huidige vorm nodig is en of de eventueel ontbrekende informatie niet efficiënter zou kunnen verlopen bv. via de aanpassing van andere, reeds bestaande rapporteringsvereisten. Daarnaast rijzen er volgens de Raden vragen over de uitvoerbaarheid en de administratieve last voor de betrokken actoren. Brandstofleveranciers worden volgens de Raden geacht jaarlijks gedetailleerde, commercieel waardevolle adressenlijsten aan te leveren aan het VEKA, zonder dat duidelijk is hoe dit praktisch georganiseerd en gecontroleerd zal worden. Dit kan leiden tot aanzienlijke extra lasten, zeker voor kleinere leveranciers. Het is de Raden ook niet duidelijk op welke manier de rapporteringsplicht verzekerd zal worden voor leveringen van stookolie of propaangas in Vlaanderen, door leveranciers uit de andere gewesten of uit de buurlanden. Indien die niet gehandhaafd wordt of kan worden, zou dit kunnen leiden tot een concurrentieel nadeel voor de Vlaamse leveranciers. Minaraad en SERV stellen daarom voor om in overleg te treden met de sector, inclusief leveranciers, installateurs, exploitanten en met de lokale besturen, om te komen tot een sluitend, gebruiksvriendelijker en proportioneel systeem van inventarisatie. Hierbij kan volgens de Raden onder meer gedacht worden aan een gefaseerde invoering en aan de optimalisatie van bestaande digitale meldingsplatformen en databanken, zodat de centrale registratie van de gegevens op een efficiënte en voor alle betrokkenen werkbare manier kan gebeuren.

Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet heeft de Vlaamse overheid vandaag geen zicht op de locaties waar een fossiele stookketel is geplaatst, en is het nodig dat daarvan een inventaris wordt gemaakt. De in voorliggend decreet voorziene rapportage kan gebruikt worden voor de secundaire controle op de naleving van de regelgeving inzake keuring en onderhoud van fossiele ketels, zowel als de naleving van het verbod op de plaatsing van nieuwe stookolieketels.

Bijkomend is deze informatievergaring ook noodzakelijk voor de uitvoering van de in het VEKP voorziene taxshift. Het definitief op 12 september 2025 geactualiseerde Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) 2021-2030 stelt immers voorop dat de volgende pistes verder worden onderzocht:

- de quotumplicht voor de opkoop van warmtekrachtkoppelingcertificaten (WKC) in hoofde van de elektriciteitsleveranciers wordt verschoven naar de leveranciers van aardgas en olieproducten (stookolie, propaan, ...) en de minimale steunverplichting wordt verschoven van de elektriciteitsdistributienetbeheerders naar de aardgasdistributienetbeheerders.
- de bijdrage Energiefonds op afnamepunten elektriciteit gedeeltelijk wordt verschoven naar fossiele stookinstallaties niet-residentieel.

Om zowel het bestaand beleid correct te kunnen uitvoeren, als vooropgesteld beleid te kunnen verwezenlijken en afdoende te kunnen opvolgen, is deugdelijke informatie noodzakelijk die met de huidige rapportages niet via een toepassing van het 'only once'-principe kan worden verkregen.

Het VEKA zal voorts met de sector van de brandstofleveranciers in overleg treden over de concrete modaliteiten voor de praktische uitvoering van deze rapportageverplichting, waarbij er op dient te worden gewezen dat dit ontworpen artikel overigens pas in werking treedt op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt. Dat laatste heeft als gevolg dat er voldoende tijd is om de nodige technische afspraken zorgvuldig uit te werken in samenspraak met de sector.

Wat de door de Raden aangehaalde bezwaren rond "bescherming van bedrijfsvertrouwelijke gegevens" betreft, vallen deze gegevens, eens door de Vlaamse overheid opgevraagd en bekomen, ook onder het toepassingsgebied van de uitzonderingen op de openbaarheid van bestuur uit het Bestuursdecreet, alwaar bv. ook een uitzondering is voorzien voor commercieel gevoelige informatie en voor de bescherming van persoonsgegevens. Hierbij dient te worden aangestipt dat de opgevraagde gegevens bedoeld in het ontworpen artikel enkel betrekking hebben op leveringslocaties en niet op bedrijfsgevoelige gegevens zoals prijszetting e.d.

De gegevens in de databank voor energiegebruik en energieproductie, waarin deze gegevens conform de ontworpen bepaling worden opgenomen, zijn overigens alleen toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid, de betrokken gemeente, de gebouwdeigenaar en de betrokken houder van een zakelijk recht. De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen voor de gegevens die worden vrijgegeven en met betrekking tot welke gegevens de personen of instellingen, vermeld in het eerste lid, toegang hebben. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de toegang, de verkrijging en het gebruik van de verwerkte gegevens. Ze bepaalt ook de algemene organisatorische en technische maatregelen die genomen worden om de kwaliteit, de vertrouwelijkheid en de veiligheid van de gegevens te garanderen.

Wat de bezorgdheid van de Raden richting buitenlandse brandstofleveranciers en een gelijk speelveld bij handhaving betreffen: net zoals de verplichting - ongeacht hun vestigingsplaats - van toepassing zal zijn op alle brandstofleveranciers die op het Vlaamse grondgebied actief zijn, zal ook de sanctie uit het ontworpen artikel 13.4.19 van toepassing zijn op alle brandstofleveranciers, dus zowel op leveranciers met zetel in het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Gewest of buiten de landsgrenzen.

Elke overheid is immers in beginsel bevoegd voor de middelen en instrumenten ter bevordering van de naleving en voor de handhaving van de door haar uitgevaardigde regels. Het gaat om een accessoire of inherente bevoegdheid bij de eigen materiële bevoegdheid van de gewesten, de gemeenschappen en de federale overheid.³ Wat gedwongen invordering betreft, is dit echter een problematiek die de thans voorliggende specifieke problematiek van de brandstofleveranciers overstijgt en eerder een algemene problematiek richting de effectiviteit van invordering richting buitenlanders is:

- T.a.v. *Belgische* leveranciers zijn de gemeenrechtelijke regels inzake gedwongen tenuitvoerlegging spelen. Het Gewest kan dan met name uitvoerend beslag laten leggen op bv. de bankrekeningen van de leverancier; diens onroerende goederen; de vorderingen die hij heeft op derden; etc.

³ GWH 10 juli 2002, nr. 125/2005, B.6.1. J. THEUNIS en D. VAN EECKHOUTTE, "Naleving en handhaving: strafrecht, strafvervolgung, administratieve sancties, administratieve rechtscolleges" in B. SEUTIN en G. VAN HAEGENDOREN (eds.), *De transversale bevoegdheden in het federale België*, Brugge, die Keure, 2017, 449.

- Op de invordering van de opgelegde boete in het *buitenland* (t.a.v. buitenlandse leveranciers), zijn de gemeenrechtelijke regels inzake gedwongen tenuitvoerlegging naar Belgisch recht uiteraard niet toepasselijk. Er bestaan wel gemeenrechtelijke Europese instrumenten voor de grensoverschrijdende invordering van andere uitvoerbare titels, zoals vonnissen en authentieke akten, maar deze instrumenten lijken niet van toepassing te zijn op dwangbevelen. De weinige rechtsleer die hierover is verschenen, suggereert dat de invorderende overheid land per land zal moeten bekijken wat de lokale wetgeving toelaat om het Belgische dwangbevel ook daar uitvoerbaar te laten verklaren. In vele gevallen zal er inderdaad wellicht (net zoals in België) een procedure bestaan om uitvoerbare titels die niet onder voormelde gemeenrechtelijke instrumenten vallen (bv. vonnissen van buiten de EU) uitvoerbaar te laten verklaren. Dit is de zgn. *exequatur*-procedure. In geval dergelijke procedures beschikbaar zijn voor een verzoek tot uitvoerbaarverklaring van een Belgisch dwangbevel, wat aannemelijk lijkt wat betreft de EU dan zou het Gewest, na zo'n gebeurlijke lokale uitvoerbaarverklaring, vervolgens de lokale regels inzake tenuitvoerlegging (uitvoerend beslag) verder moeten volgen. Deze verschillen van land tot land.

Tot slot moet er ook op worden gewezen dat dergelijke brandstofleveranciers, als zij zich terug op het grondgebied van de Vlaamse overheid bevinden (bijvoorbeeld bij volgende leveringen) zij zich net als alle andere weggebruikers blootstellen aan de controles van de douane, van Vlabel, enzovoort, en dat eens zij zich op het Belgische grondgebied bevinden blootstellen aan de bovenvermelde sancties.

Het feit dat de effectiviteit van de invordering richting buitenlanders in het algemeen lager is, kan echter geen grond zijn om een bepaalde maatregel niet te nemen. Per analogie van een dergelijke argumentatie zou men dan bijvoorbeeld immers alle snelheidsbeperkingen moeten afschaffen omdat de invordering van de boetes wegens de overtreding ervan jegens een buitenlander minder effectief is dan tegen een Belg.

- De Minaraad en SERV ondersteunen de intentie om de rapporteringsverplichting voor openbare besturen uit artikel 12.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zoveel mogelijk te beperken tot wat de Richtlijn (EU) 2023/1791 voorschrijft, zoals ook verwoord in de memorie van toelichting. Om ruimere interpretaties en bijkomende rapporteringslasten te vermijden, kan de tekst van het decreet volgens hen nauwer op de bepalingen uit artikel 6, lid 5 van de Richtlijn (EU) 2023/1791 afgestemd worden door op te nemen dat de energieverbruiksgegevens enkel betrekking hebben op verwarming, koeling, elektriciteit en warm water. De formulering in het ontwerpdecreet, m.n. “stelt de fysische kenmerken en de energieverbruiks- en productiegegevens van de gebouwen waarvan ze gebruiker, eigenaar, erfpachter of opstalhouder is en de energieverbruiks- en productiegegevens van haar volledige organisatie” zou volgens de Raden immers de indruk kunnen wekken dat bv. het brandstofverbruik van de voertuigen van de organisatie en van de werknemers gerapporteerd moet worden.

De Raden stellen ook voor om omwille van duidelijkheid en het vermijden van administratieve lasten de rapportering enkel te vereisen voor gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 250 m² die eigendom zijn van of gebruikt worden door overheidsinstanties. Op die wijze zouden bijvoorbeeld de kleine zorg-, welzijns- en onderwijsinstellingen niet langer onder deze verplichting vallen.

Het doel van de verplichting uit artikel 6, lid 5 van de Richtlijn (EU) 2023/1791, zoals opgenomen in de consideransen, is de stelling dat, om het renovatietempo vast te stellen, de lidstaten een overzicht moeten hebben van de gebouwen die het niveau van bijna-energieneutraal gebouw niet halen. Daarom moeten de lidstaten een inventaris van openbare gebouwen, in voorkomend geval met inbegrip van sociale woningen, publiceren en actueel houden als onderdeel van een algemene databank van energieprestatiecertificaten. Deze

inventaris moet ook particuliere actoren, waaronder energiedienstenbedrijven, in staat stellen renovatieoplossingen voor te stellen

In artikel 6, lid 5 van de richtlijn wordt dan ook voorgeschreven dat lidstaten een algemeen beschikbare en toegankelijke inventaris moeten opstellen van de gebouwen die in eigendom of gebruik zijn overheidsinstanties.

Er wordt grotendeels ingegaan op de vragen van de Raden. De Vlaamse Regering heeft immers de intentie om de *gegevens* die bij de overheidsinstanties worden opgevraagd te aligneren op wat er door de richtlijn wordt vereist, maar het wordt omwille van het bewaken van een *level playing field* niet aangewezen geacht om het materiële toepassingsgebied van deze rapporteringsverplichting aan te passen (lees beperken) door een onderscheid te maken tussen verschillende entiteiten binnen bepaalde sectoren..

Er dient immers in herinnering te worden gebracht dat de afbakening die in de richtlijn wordt voorgesteld voor het begrip 'overheidsinstanties', losstaat van de realiteit in de verschillende lidstaten. Dit wil zeggen dat afhankelijk van de context in verschillende lidstaten heel verschillende sectoren tot het toepassingsgebied van de verplichting kunnen behoren. In Vlaamse context heeft dit als gevolg dat er binnen sectoren zelfs een onderscheid bestaat. De gemeentescholen zouden onder de Europese invulling van het begrip 'overheidsinstanties' bijvoorbeeld wel tot het toepassingsgebied deze verplichting behoren maar de scholen van het vrij onderwijs niet. Binnen de zorgsector kan een soortgelijke vergelijking gemaakt worden: woonzorgcentra of kinderopvanginitiatieven van gemeentebesturen zouden wel tot het toepassingsgebied van deze verplichting behoren maar private initiatieven niet. Terwijl het wel om dezelfde sector gaat, waarvan de werking en gebouwinfrastructuur vaak ook (grotendeels) gefinancierd worden via overheidsfinanciering. Om gelijkheid binnen de opendataverplichting te waarborgen, werd er in 2024 door de decreetgever voor gekozen deze verplichting een breder toepassingsgebied te geven dan de strikte Europese invulling van het begrip 'overheidsinstanties'. Daarom werd het personele toepassingsgebied vastgesteld op de openbare besturen, zoals gedefinieerd in artikel 1.1.3, 96° van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De huidige Vlaamse Regering staat nog steeds achter dit principe.

Op de vraag van de Raden om gebouwen van openbare besturen kleiner dan 250 m² uit te zonderen wordt wel ingegaan. Ook wordt het toepassingsgebied verder beperkt tot "verwarming, koeling, elektriciteit en warm water" en zal de verplichting niet langer over het energieverbruik van de volledige organisatie gaan. Op die wijze vallen bv. de kleine zorg-, welzijns- en onderwijsinstellingen niet langer onder deze verplichting en worden de opgevraagde gegevens afgelijnd op hetgeen dat gevraagd wordt in artikel 6, lid 5 van de richtlijn.

In de marge daarvan werd vastgesteld dat de definitie van onderwijsinstelling uit artikel 1.1.3, 94°/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, niet langer qua vermelde structuren volledig up-to-date is. Zo ontbreken de leersteuncentra, die pas later nadat deze definitie in het Energiedecreet van 8 mei 2009 was opgenomen, middels het toenmalige M-decreet werden opgericht, in de opsomming. Dit wordt thans rechtgezet.

C. ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTSCOMMISSIE (VTC)

De Vlaamse Toezichtscmissie (VTC) gaf haar advies, dat gaat als bijlage 5, op 9 september 2025. Het advies werd echter door de voorzitter pas op 22 september 2025 ondertekend en op 23 september 2025 bezorgd. De VTC maakte in haar advies de volgende opmerkingen:

- De VTC is van oordeel dat de doeleinden van de gegevensverwerking in het ontwerpdecreet welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn en dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

Hiervan wordt akte genomen.

- De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerpdecreet voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
 - a. de taak van algemeen belang verduidelijken in de memorie;
 - b. de gegevensstroom naar de subsidiedatabank vermelden en beschrijven.
- a. De VTC stelt dat het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering expliciet vermelden op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat volgens de VTC niet. Wat de verwijzing naar artikel 6, lid 1, e) van de AVG betreft, moet volgens de VTC verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. De VTC vraagt om de memorie op dat punt aan te vullen.

Hieraan wordt gevolg gegeven.

- b. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Deze gegevensstroom dient volgens de VTC ook vermeld en beschreven te worden.

Het is niet duidelijk wat de VTC hiermee juist bedoelde. Het ontwerpdecreet bevat immers *geen* bepalingen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot subsidies en heeft dan ook geen link met de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting.

De enige tentatieve link met ondersteuningsmechanismes en verwerking van persoonsgegevens is dat de energiehuisen toegang krijgen tot de gegevens uit het uniek loket van de Mijn Verbouwpremie, maar dat regelt geen enkel link met de subsidiedatabank van het departement Financiën en Begroting. Het betreft voorts een éénwegstoegang tot het uniek loket vanuit de energiehuisen zodat zij via leesrecht hun taken met betrekking tot het verstrekken van de Mijn VerbouwLening kunnen vervullen.

- De VTC stelt dat er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

De VTC vestigt verder de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.

Hiervan wordt akte genomen.

- De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerpdecreet aan te vullen met de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke om de vermeldingen zoals bedoeld in artikel 12 AVG op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

In tegenstelling tot wat de VTC stelt, moeten de vermeldingen met betrekking tot rechten van betrokkenen en transparantie niet in de regelgeving worden opgenomen. Dit zijn immers verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de AVG en die zodoende rechtstreekse werking hebben, en waaraan de verwerker of verwerkingsverantwoordelijke op grond van de verordening ten alle tijden moet voldoen.

3. AANPASSINGEN AAN HET ONTWERPDECREET

Aan het ontwerpdecreet werden de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- **Artikel 5:** in de marge van het advies van de strategische adviesraden met betrekking tot de term onderwijsinstelling die wordt gehanteerd in de definitie overheidsinstantie werd vastgesteld dat de definitie van onderwijsinstelling uit artikel 1.1.3, 94°/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, niet langer qua vermelde structuren volledig up-to-date is. Zo ontbreken de leersteuncentra, die pas later nadat deze definitie in het Energiedecreet van 8 mei 2009 was opgenomen, middels het toenmalige M-decreet werden opgericht, in de opsomming. Dit wordt thans rechtgezet. Aan de definitie van “onderwijsinstelling” uit artikel 1.1.3, 94°/1 worden daarom de leersteuncentrums toegevoegd, dit zijn de centra als vermeld in artikel 5, 10°, van het decreet van 5 mei 2023 over leersteun. Hierdoor komen dergelijke centra ook onder het toepassingsgebied van de verplichtingen die door of krachtens het Energiedecreet van 8 mei 2009 op onderwijsinstellingen rusten.
- Gelet op de opmerking van de Vlaamse Nutsregulator over de mogelijke verwarring tussen dag(en) en kalenderdag(en), een terminologie die beide wordt gehanteerd in het Energiedecreet van 8 mei 2009, wordt het ontwerpdecreet aangevuld met een reeks bepalingen die het Energiedecreet van 8 mei 2009 in lijn brengen met aanwijzing 151, 1°, a) van omzendbrief VR 2019/4 zodat een uniform taalgebruik wordt gehanteerd.
- **Artikel 11 (oud artikel 9):** naar aanleiding van de opmerking in het advies van de Vlaamse Nutsregulator dat het gebruik van de term “deelnemer aan flexibiliteit” in artikel 4.1.17/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 een meer inhoudelijk aansluitende term is dan “afnemer”, wordt dit artikel gewijzigd. De term “afnemer” wordt telkens vervangen door de term “deelnemer aan flexibiliteit”.
- Er wordt n.a.v. de opmerking van de Vlaamse Nutsregulator, een nieuw **artikel 13** en **artikel 14** ingevoegd die artikel 4.1.19 en 4.1.19/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 in lijn brengen met de thans voorgestelde wijziging van artikel 4.3.1, §2.

- Er wordt een nieuw **artikel 22** ingevoegd dat een wijziging doorvoert aan artikel 7.1.4/1 Energiedecreet van 8 mei 2009. Op 19 september 2025 werd het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen' door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd (VR 2025 1909 DOC.0832/1BIS). Dit voorstel beoogt het certificatensysteem in overeenstemming te brengen met de Richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie 2022 (CEEAG), door geen certificatensteun meer toe te kennen voor productie tijdens elk kwartier met negatieve elektriciteitsprijzen, ten opzichte van zes opeenvolgende uren in de huidige regeling.

Aangezien de verscherping van de negatieve prijzen regeling (vanaf voorgestelde inwerkingtreding op 1 april 2026) ook wordt toegepast op installaties die reeds certificatensteun ontvangen, zal de voorgestelde regeling een impact hebben op deze installaties. Met name wordt verwacht dat de toekenning van certificatensteun en het aantal gedraaide vollasturen voor de installaties door inwerkingtreding wordt geïmpacteerd. De onrendabele top wordt conform huidig artikel 7.1.4/1, §4, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voor projecten met een startdatum vanaf 1 januari 2013 enkel geactualiseerd afhankelijk van de elektriciteitsprijs. Voorgesteld wordt om de onrendabele top niet enkel afhankelijk van de elektriciteitsprijs te actualiseren, maar ook op basis van het niet toekennen van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten voor de productie tijdens periodes van negatieve elektriciteitsprijzen door of krachtens artikel 7.1.1, §4 en artikel 7.1.2, §5. In het Energiebesluit van 19 november 2010 zal de methode voor de actualisatie worden vastgelegd. Daarbij zal worden gestreefd naar een eenvoudige en transparante uitwerkingsmethode in het Energiebesluit van 19 november 2010, zodat de actualisatie van de onrendabele top op basis van de impact van negatieve elektriciteitsprijzen voor het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) werkbaar blijft.

Aangezien de door de Vlaamse Regering voorgestelde wijziging in werking treedt op 1 april 2026, zal de impact ervan pas ter dege kunnen worden geëvalueerd na verloop van voldoende tijd. Daarnaast zal voor de uitwerking van deze wijziging van het Energiedecreet een uitvoeringsbesluit noodzakelijk zijn, dat pas ten vroegste medio 2026 in werking kan treden. Het zal daarom pas mogelijk zijn om deze actualisaties door te voeren in het onrendabele toppen-rapport van 2027.

- **Artikel 35 (oud artikel 27):** er wordt in twee bijkomende uitzonderingen voorzien op de renovatieverplichting:
 - o wanneer een deel van een residentieel gebouw wordt overgedragen tussen personen die een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd. Op die manier zijn ook zij in de mogelijkheid om de persoon waarmee ze samenwonen te beschermen. Wettelijk samenwonenden bevinden zich immers vaak in een vergelijkbare feitelijke situatie als gehuwden, maar ondervinden een minder gunstige juridische behandeling bij eigendomsoverdrachten binnen de relatie. Hier wordt voor wat betreft de renovatieverplichting aan tegemoet gekomen door hen hiervan expliciet uit te sluiten bij dergelijke overdrachten. Dit draagt bij aan een rechtvaardiger en coherenter beleid dat rekening houdt met de diversiteit aan gezinsvormen in Vlaanderen. Als voorwaarde wordt er wel bepaald dat de persoon die een deel van de volle eigendom verwerft daar zijn hoofdverblijfplaats heeft en behoudt. Dit waarborgt dat het wettelijk samenwonen niet louter een administratieve formaliteit is, maar een stabiele en duurzame vorm van samenleven. Door de koppeling aan de hoofdverblijfplaats wordt vermeden dat de uitzondering misbruikt wordt voor louter fiscale of juridische optimalisatie, en wordt verzekerd dat de maatregel enkel geldt voor situaties waarin er effectief samengewoond wordt.

- wanneer een gebouw het voorwerp is van een onteigening, afgehandeld door het federaal comité tot aankoop van onroerende goederen of door de dienst, bevoegd voor vastgoedtransacties binnen de Vlaamse Belastingdienst. Bij onteigeningen is het doel immers niet het realiseren van een klassieke vastgoedtransactie, maar het uitvoeren van een publieke taak. Meestal is het ultieme doel dan ook het slopen van het gebouw ten behoeve van een algemeen belang. Het dient hierbij wel om een gerechtelijke of administratieve onteigening te gaan: er moet zodoende een onteigeningsmachtiging of een voorlopig of definitief onteigeningsbesluit bestaan. Als het om een minnelijke aankoop zonder onteigeningsbesluit gaat is er geen vrijstelling aangezien het dan om een gewone aankoop gaat. In dat geval blijft de verplichting van kracht. Het precedent hiervoor is de vrijstelling van EPC-plicht bij onteigeningen uit artikel 9.2.3, §4 en artikel 9.2.8, §4 van het Energiebesluit van 19 november 2010.
- Er wordt een nieuw **artikel 37** ingevoegd dat het opschrift van titel XII, hoofdstuk III van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aanpast zodat de titel van dat opschrift beter de bestaande inhoud van dat hoofdstuk weerspiegelt.
- **Artikel 38 (oud artikel 29):** de huidige regeling uit artikel 12.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangaande open data is van toepassing op alle openbare besturen, zoals gedefinieerd in artikel 1.1.3, 96°, ongeacht of die openbare besturen rechtspersoonlijkheid hebben of niet. Het is echter niet aangewezen om die regelgeving ook van toepassing te maken op personen die onder de definitie van openbare bestuur vallen, maar die zelf geen eigen rechtspersoonlijkheid hebben of die niet onder een rechtspersoonlijkheid vallen. Gelet op de constituerende definities van het begrip “openbaar bestuur” vallen daar immers ook welzijnsvoorzieningen en gezondheidsvoorzieningen onder. Voorbeelden hiervan zijn bv. kinderdagverblijven. Dit zou betekenen dat, als zo een kinderdagverblijf door een natuurlijke persoon wordt uitgebaat, er in dat geval ook gegevens die als persoonsgegevens kunnen worden gecatalogeerd (bv. verbruiksgegevens die betrekking hebben op onroerend goed waarvan een natuurlijke persoon de eigenaar is en er de activiteiten uitvoert) als open data actief openbaar worden gemaakt. Om die redenen is het aangewezen dat die open data-verplichting wordt beperkt tot de openbare besturen met hetzij eigen rechtspersoonlijkheid (bv. een gemeente of OCMW, een autonoom gemeentebedrijf, OVAM, de UGent, ...) of die onder een rechtspersoonlijkheid vallen (bv. het VEKA, het ABB, enz. die een IVA zonder rechtspersoonlijkheid zijn en onder de paraplu van de rechtspersoonlijkheid van het Vlaamse Gewest vallen). Dit zou dan betekenen dat een kinderdagverblijf met rechtspersoonlijkheid moet rapporteren maar een kinderdagverblijf uitgebaat door een natuurlijke persoon dat niet moet doen.

Voorts wordt het materiële toepassingsgebied beperkt tot enerzijds gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van minstens 250 m², en anderzijds tot “het gemeten jaarlijkse energieverbruik in verband met verwarming, koeling, elektriciteit en warm water, voor zover deze gegevens beschikbaar zijn,”.

Parallel wordt de formulering uit artikel 13.4.16 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 (**artikel 61**) in lijn gebracht met deze bijkomende aanpassingen aan artikel 12.3.1

- Er wordt een nieuw **artikel 66** ingevoegd, dat met betrekking tot de voorrechten van de administratieve geldboetes die op grond van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden opgelegd een verwijzing rechtzet in artikel 13.7.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De verwijzing naar artikel 73 van het (ondertussen opgeheven) kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019 moet immers worden vervangen door een verwijzing naar “Artikel 71, §3 van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving”. Het nieuwe Kaderdecreet Vlaamse Handhaving (KVH) bevat immers een inhoudelijk gelijkaardige regeling voor dat algemeen voorrecht (artikel 71, §3 KVH).

Deze wijziging, die een gunstig advies van de Inspectie van Financiën verkreeg, was origineel opgenomen in het ontwerp van programmadecreet bij de begroting 2026 dat op 3 oktober 2025 door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd⁴. In advies nr. 78.299/1-3-16 van 13 oktober 2025 verwierp de afdeling Wetgeving van de Raad van State met betrekking tot deze bepaling evenwel de ingeroepen hoogdringendheid, en stelde dat deze bepaling via een 'normaal' ontwerp van decreet diende te worden doorgevoerd. Hieraan wordt thans gevolg gegeven.

- Gelet op de voormelde aanpassingen wordt het ontwerpdecreet vernummerd.

⁴ VR 2025 0310 DOC.0898

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerp geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de begroting van de Vlaamse overheid.

Wat de wijziging uit artikel 66 betreft, die origineel was opgenomen in het op 3 oktober 2025 principieel goedgekeurde programmadecreet bij de begroting 2026, verleende de Inspectie van Financiën eerder al met betrekking tot de desbetreffende P-fiche op 26 september 2025 een gunstig advies. Dit advies, en het verleende begrotingsakkoord, blijft uiteraard van toepassing op deze bepaling die thans wordt verschoven naar voorliggend ontwerp van decreet, en die niet wordt gewijzigd ten opzichte van de op 3 oktober 2025 principieel goedgekeurde bepaling uit het voormelde programmadecreet.

B. ESR-TOETS

De ESR toets is niet van toepassing op het voorliggende ontwerpdecreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerp geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerp geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale besturen.

5. VERDER TRAJECT

De bepalingen uit dit voorontwerp aangaande gebouwautomatisering en –controle worden beschouwd als zijnde een technisch voorschrift zelfs al vloeien ze op zich zelf ook al voort uit de omzetting van een Europese richtlijn. Richtlijn 2015/1535/EU⁵ bepaalt echter dat de lidstaten de Europese Commissie onverwijld ieder ontwerp voor een technisch voorschrift meedelen, tenzij het een integrale omzetting van een internationale of Europese norm betreft, in welk geval louter met een mededeling van de betrokken norm kan worden volstaan. De lidstaten geven de Europese Commissie tevens kennis van de redenen waarom de vaststelling van dit technisch voorschrift nodig is, tenzij die redenen reeds uit het ontwerp zelf blijken. In voorkomend geval delen de lidstaten tegelijkertijd de tekst mee, tenzij deze reeds in samenhang met een eerdere mededeling is doorgegeven, van de in hoofdzaak en rechtstreeks betrokken wettelijke en bestuursrechtelijke basisbepalingen, indien kennis van die tekst noodzakelijk is om de reikwijdte van het ontwerp van het technische voorschrift te kunnen beoordelen. De lidstaten stellen de goedkeuring uit van een ontwerp voor een technisch voorschrift voor de duur van drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de Europese Commissie de mededeling ontvangt. Dit weerhoudt de lidstaten er evenwel niet van andere interne procedurestappen die in het kader van de regelgevingsprocedure moeten worden gevolgd (bijv. adviezen van de strategische adviesraden en afdeling wetgeving van de Raad van State), te laten plaatsvinden.

⁵ Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie)

De tekst van het ontwerp voor een technisch voorschrift waarop deze kennisgeving betrekking heeft, is inmiddels door de Europese Commissie ontvangen op 29 juli 2025. De in artikel 6, lid 1, van Richtlijn (EU) 2015/1535 vastgelegde termijn van drie maanden eindigt derhalve op **30 oktober 2025**.

Na de tweede principiële goedkeuring zal het voorontwerp van decreet voor advies aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State worden voorgelegd. Na de definitieve goedkeuring volgt de parlementaire behandeling.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat, en de bijhorende memorie van toelichting, als gevoegd als bijlage 1 en 2;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

Bijlagen:

1. Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat;
2. Memorie van toelichting;
3. Advies van de Vlaamse Nutsregulator, d.d. 29 augustus 2025;
4. Gezamenlijk Advies Minaraad & SERV.
5. Advies VTC, d.d. 9 september 2025.